

4 ΕΚΘΕΣΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ
ΕΡΓΟΥ / ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
1999

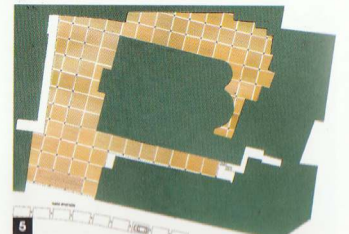
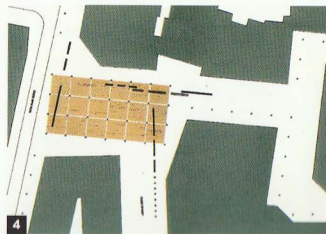
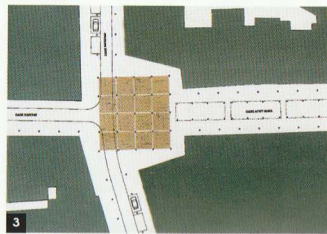

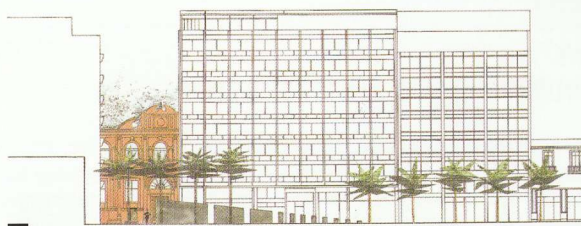
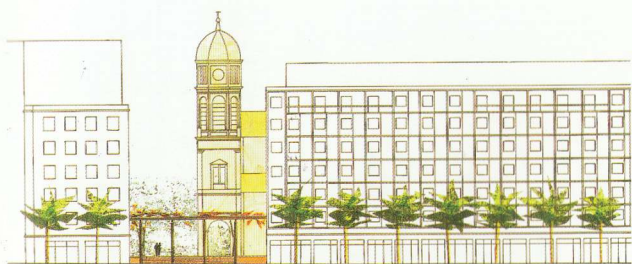
Ανάπλαση της ευρύτερης περιοχής της πλατείας Χρηματιστηρίου
Εξαγορά / Πανελλήνιος Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός 1994
Πρόδρομος Νικηφορίδης - Μπερνάρ Κουόμο

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ευρύτερη περιοχή της πλατείας Χρηματιστηρίου είναι η ανάμιξη των χρήσεων εμπορίου, βιοτεχνιών και γραφειακών χώρων, η συνύπαρξη πολυώροφων νέων κτιρίων με παραδοσιακά χαμηλά κτίσματα, κυρίως εγκατελειμμένα στους πάνω ορόφους και αλλοιωμένα στο επίπεδο των ισόγειων, η παρουσία στοών, περασμάτων και αιθρίων στα εσωτερικά των περισσότερων από αυτά. Η παντελής απουσία διαμορφωμένου δημόσιου χώρου εντείνεται από τον συνωστισμό ανθρώπων και αυτοκινήτων, και την έντονη κίνηση τους σε όλη την διάρκεια της εργάσιμης ημέρας, δημιουργώντας χώρους αφιλόξενους κι αβίωτους. Η απουσία της κατοικίας έχει συντελέσει στην πλήρη εγκατάλειψη του δημόσιου χώρου και στην απουσία του πρασίνου. Οι δύο πλατείες, Χρηματιστηρίου και Εμπορίου, είναι κατ' όνομα μόνο πλατείες καθώς δεν πληρούν ούτε στοιχειωδώς τα χαρακτηριστικά μιας πλατείας που είναι η δυνατότητα στάσης και ανάπαυσης των πεζών. Η πλατεία Χρηματιστηρίου ιδιαίτερα, έχει ασαφή όρια, ενώ το ύψος των κτιρίων που την περιβάλλουν είναι δυσανάλογο με τις διαστάσεις της πλατείας με αποτέλεσμα να δημιουργείται η δυσάρεστη αίσθηση ενός πηγαδιού.

Η πρόταση είχε στόχο να επέμβει με ελάχιστες διορθωτικές επεμβάσεις, αποκαθιστώντας τη συνέχεια του δημόσιου χώρου κι οριοθετώντας με χαράξεις και εναλλαγή διαπέδων την κίνηση και τη στάση των πεζών. Επίσης προσπαθούσε να επαναφέρει τις χαμένες ποιότητες της χαμηλής κλίμακας, των στοών κι ημιυπαίθριων χώρων, στο επίπεδο της ισόγειας κίνησης των πεζών. Έτσι προτείνονται δεικνοφυτεύσεις, κυρίως με υψίκορμα δέντρα, για να μειώνεται η αίσθηση του ύψους των κτιρίων, στοιχεία αστικού εξοπλισμού και διευθέτηση των ορίων των πλατειών Χρηματιστηρίου κι Εμπορίου, ώστε να αποτελούν χώρους στάσης και ανάπαυσης.

1. ΤΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
2. Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ
3. ΚΑΤΟΨΗ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
4. ΚΑΤΟΨΗ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ
5. ΚΑΤΟΨΗ ΑΥΛΕΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
6. ΟΨΗ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΦΡΑΓΚΩΝ
7. ΤΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ
8. Η ΟΔΟΣ ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΕΜΠΡΑΡ
9. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Ευροπαν 4 - Ανάπλαση περιοχής ΑΓΝΟ στη Σταυρούπολη
Διάκριση / Ευρωπαϊκός Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός 1995
Πρόδρομος Νικηφορίδης - Μπερναρ Κουόμο

EUROPAN 4: ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΓΝΟ ΣΤΗ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗ

Η πρότασή μας για την ανάπλαση της περιοχής ΑΓΝΟ Σταυρούπολης, στηρίχθηκε στη λογική της αξιοποίησης τριών δυναμικών χαρακτηριστικών της. 1. Το ρέμα του Δενδροποτάμου, ως απόθεμα για την ανάπτυξη και διατήρηση ενός γραμμικού άξονα πρασίνου. Η αξιοποίηση αυτού του σημαντικού φυσικού δυναμικού εξαρτάται από την αναθεώρηση του ρόλου του, την αναβάθμιση των εφαιπόμενων χρήσεων, των διαδρομών του μέσα στην πόλη κι από την διευθέτηση των ορίων του.

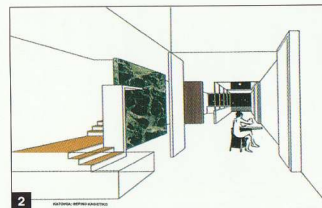
2. Τα 30 περίπου αυθαίρετα σπίτια, ένα ζωντανό τμήμα της περιοχής, που μπορεί μετά από την ανασυγκρότηση τους, να αποτελέσουν το νέο οικιστικό πυρήνα. Η πρότασή μας για την οικιστική επέμβαση στην περιοχή περιλαμβάνει:

- τη διατήρηση των περισσότερων αυθαιρέτων κατοικιών μετά από την αξιολόγησή τους εφόσον οι ιδιοκτήτες δεν επιθυμούν να φύγουν.
- τη δημιουργία νέων κατοικιών που θα στεγάσουν τις οικογένειες, των οποίων οι κατοικίες θα κατεδαφιστούν και κάποιες άλλες οικογένειες που είναι εγκατεστημένες σε αυθαίρετα κτίσματα δίπλα στο νεκροταφείο.

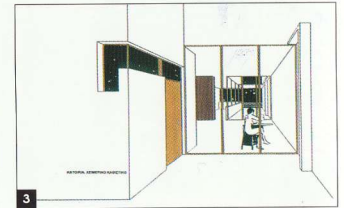
3. Το σημαντικό κτιριακό απόθεμα της βιομηχανίας του ΑΓΝΟ. Από αυτό θεωρήσαμε σημαντικό να διατηρήσουμε τη γεωμετρία του χώρου και το κτίριο - σύμβολο της γαλακτοβιομηχανίας που θα μπορούσε ενδεχόμενα να λειτουργήσει σαν ένα μικρό μουσείο για αυτή την ιστορική επιχείρηση. Η αλλαγή χρήσης, αποτέλεσμα της προγραμματικής πρότασης και η θέληση για μία λιγότερο εσωστρεφή οργάνωση του χώρου, μας οδήγησε στην αναθεώρηση των ορίων του. Από το τρίγωνο, που εξέφραζε την κεντρικότητα και την εσωστρέφεια, διατηρήσαμε την κεντρικότητα. Η οικοδόμηση κατά μήκος των τριών πλευρών, μας έδωσε την δυνατότητα να δημιουργήσουμε οπτικές φυγές προς τις τρεις κατευθύνσεις, έτσι ώστε το τοπίο και το φως να συμμετέχουν στη συνολική σύνθεση.

1

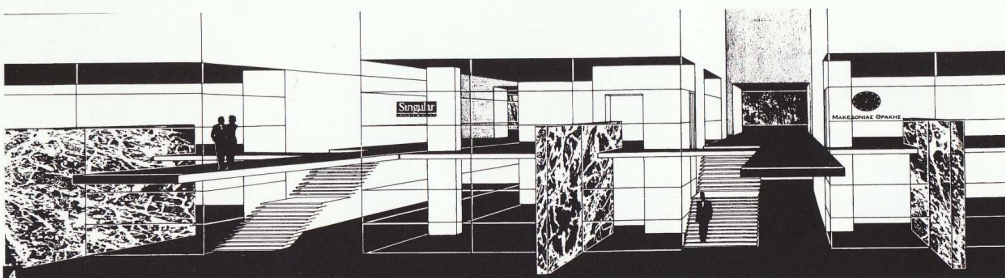
1. ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
2. ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
3. ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
4. ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ
5. ΚΤΙΡΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
6. ΚΤΙΡΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ
7. ΕΙΣΟΔΟΙ ΚΤΙΡΙΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ
8. ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
9. ΠΛΑΤΕΙΑ
10. ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ
11. ΛΙΘΙΟ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ
12. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
13. ΛΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ
14. ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ
15. ΚΤΙΡΙΟ ΑΓΝΟ

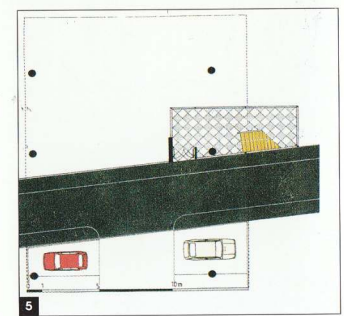
2

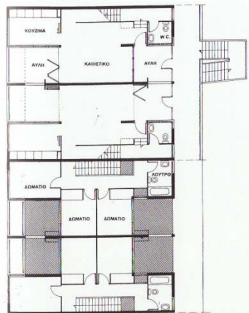
3

4

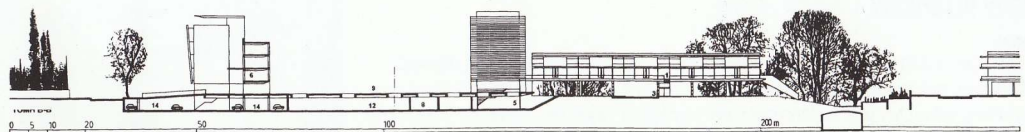

5

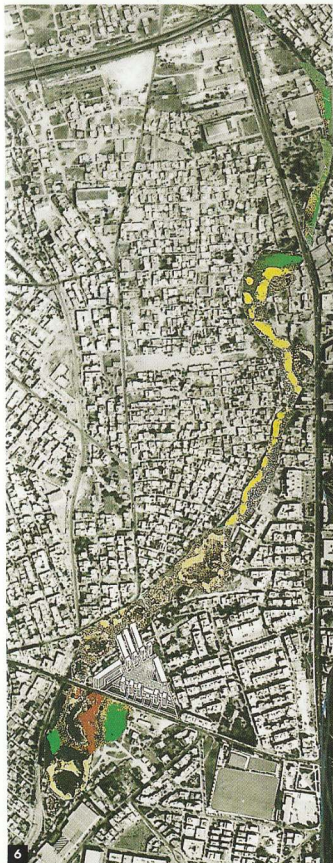

ΔΙΩΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ: ΙΣΟΓΕΙΟ+ΟΡΟΦΟΣ

1. ΚΑΤΟΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
2. - 3. ΠΡΟΟΠΤΙΚΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ
4. ΙΣΟΓΕΙΑ ΚΤΙΡΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΚΑΡΑΟΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
5. Η ΕΝΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΙΣΤΟ
6. ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΔΟ ΚΑΡΑΟΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΤΟΜΗ Β-Β ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

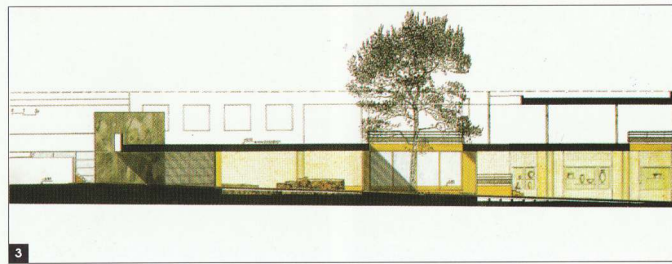
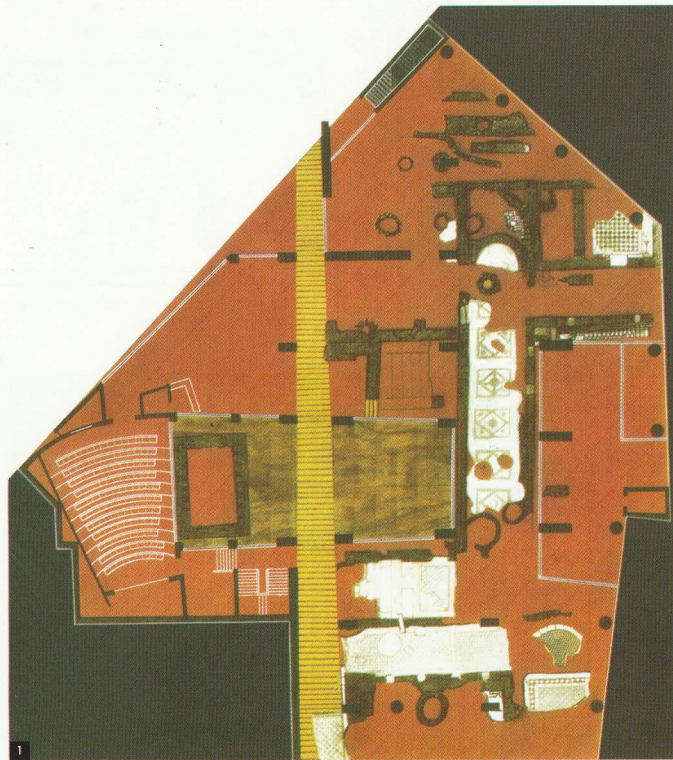
Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Ο.Π.Ε.Θ. 97 - 9η Ε.Β.Α.
Πρόδρομος Νικηφορίδης - Μπερνάρ Κουόμο - Παρασκευή Ταράνη

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΡΧΑΙΟΠΟΤΗΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΟΔΟΥ ΙΑΣΟΝΙΔΟΥ

Σε μία πόλη όπως η Θεσσαλονίκη, που η στρωματογραφία της αριθμεί τους πολιτισμικούς κύκλους ανάπτυξης της, ο συγκεκριμένος χώρος μελέτης, αποτελεί μία χαρακτηριστική εγκάρσια τομή της, όπου το "νέο" επιβάλλεται να πατήσει πάνω στο "παλιό", σ' ένα στοίχημα αναίρεσης, αφομοίωσης ή συνδιαλλαγής και συνέχειας. Και αυτό γιατί στο συγκεκριμένο οικόπεδο, που είναι αρχαιολογικός χώρος και πάνω από όλη την επιφάνειά του, πρόκειται να κτισθεί κτίριο δύο δημοτικών σχολείων της περιοχής. Η κατασκευή του σχολικού συγκροτήματος καθιστά αναπόφευκτα τον αρχαιολογικό χώρο, το υπόγειο ενός κτιρίου, που η ύπαρξη και μόνο των αρχαιοτήτων δεν αρκεί για να διαφοροποιήσει την ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του ως τέτοιου. Ένας ανοικτός, μη ελεγχόμενος υπόγειος χώρος μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε τόπο σκουπιδιών και σε εστία κινδύνων και παρά την όποια προσπάθεια διαμόρφωσης, θα εξακολουθεί να παραμένει ένας χώρος - υπόλοιπο, που αφέθηκε για να εξιλεώσει τις ενοχές μας. Για το λόγο αυτό προτείναμε τη δημιουργία ενός κλειστού χώρου, ένα οργανωμένο Εργαστήριο Αρχαιολογίας για τα μικρά παιδιά, που θα διαχειρίζεται η 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

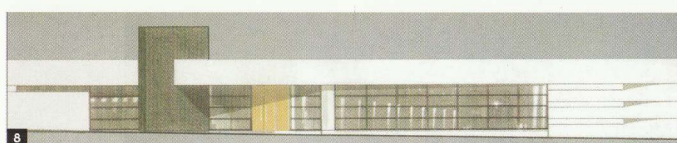
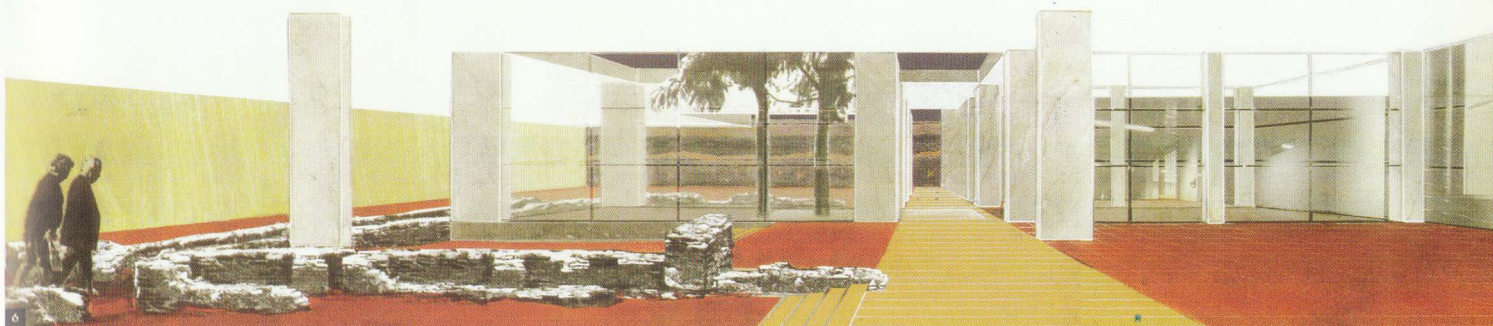
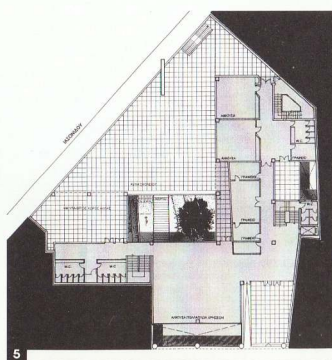
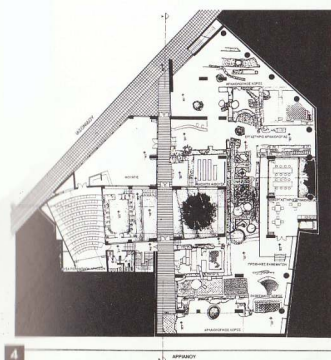
Η εισροή του φυσικού φωτός, αποτελεί κύριο παράγοντα για τη διατήρηση της υψηλής ποιότητας του χώρου και την αναίρεση της αίσθησης του υπογείου. Επιτυγχάνεται με το κεντρικό αίθριο, το μικρότερο αίθριο και το μεγαλύτερο δυνατό άνοιγμα προς την οδό Ιασονίδου.

Η σκέψη του αρχαιολογικού χώρου με το σχολείο είναι σημαντική. Το προτεινόμενο αίθριο αποτελεί έναν ανοικτό χώρο πρασίνου για τις αρχαιότητες, μία ενδιαφέρουσα οπτική για την σχολική αυλή, και ένα συνεκτικό χώρο άρθρωσης των δύο επιπέδων που λειτουργεί θετικά στην ενδοεπικοινωνία τους.

4 η Ε Κ Θ Ε Σ Η Α Ρ Χ Ι Τ Ε Κ Τ Ο Ν Ι Κ Ο Υ

Ε Ρ Γ Ο Υ / Θ Ε Σ Σ Α Λ Ο Ν Ι Κ Η 1 9 9 9

1. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
2. ΤΟΜΗ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ
3. ΤΟΜΗ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ
4. ΚΑΤΩΦΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
5. ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΤΕΙΟΥ (ΣΧΟΛΕΙΟ)
6. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
7. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΔΟ ΙΑΣΟΝΙΔΟΥ
8. ΟΨΗ ΤΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός - 1997/ Α' Βραβείο
Πρόδρομος Νικηφορίδης - Μπερνάρ Κουόμο - Παρασκευή Τοράνη

ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΑΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

Επικειρώντας να διατυπώσουμε μια σημερινή ερμηνεία του "Μνημειακού Άξονα" της Αριστοτέλους, καταλήγουμε πως αυτή, δεν μπορεί παρά να βασιστεί στην πολυμορφία, την πολλαπλότητα και την έντονη στρωματογραφία του. Η σπουδαιότητα του πάλαι ποτέ "Μνημειακού Άξονα με τη σημερινή ανολοκλήρωτη μορφή του και όλες τις ιστορικές και κοινωνικές φορτίσεις που προσέλαβε κατά το πέρασμα των χρόνων, βρίσκεται στο γεγονός ότι καταγράφει με σαφήνεια την πολυμορφία και την αμφισημία μιας πόλης "ενιαίας", φτιαγμένης από τα ξεχωριστά και ανολοκλήρωτα κομμάτια της, με την σαγήνη μιας πολιτισμικής πολυπλοκότητας που οφείλουμε να διατηρήσουμε. Η προβληματική αυτή οδήγησε σε σχεδιαστικές επεμβάσεις που δίνουν έμφαση στη διαστρωμάτωση και τα επάλληλα επίπεδα της πόλης έτσι ώστε να είναι αμφότερα αναγνώσιμα, να συνυπάρχουν και να συντελούν στην δημιουργία του σύγχρονου αστικού πλέγματος. Προτείνεται μια εκτεταμένη ερευνητική ανασκαφή κατά μήκος όλου του άξονα, τα αποτελέσματα της οποίας θα διαμορφώσουν την τελική εικόνα του χώρου, ανάλογα με τη σπουδαιότητα των ευρημάτων αλλά και την ιστορική ή μορφολογική φόρτιση του "επάνω" επιπέδου. Σε αυτή τη λογική της ανάδειξης των "επάλληλων πόλεων", χρησιμοποιείται ως σχεδιαστικό εργαλείο ο τετραγωνικός κάνναβος καθώς είναι ευέλικτος και εύχρηστος και βασίζεται στην πραγματικότητα του αρχαιολογικού καννάβου. Παράλληλα η πρόταση προσπαθεί να επαναορίσει ένα διαμήκες σύστημα, αποτελούμενο από μια ακολουθία διαφοροποιημένων ανοικτών χώρων που όμως να διατηρούν το χαρακτήρα της ενότητας. Η λογική της διαστρωμάτωσης που διατρέχει τον άξονα στο σύνολό του και η σχεδιαστική της έκφραση - ο τετραγωνικός κάνναβος - αποτελεί το ενοποιητικό στοιχείο μιας διαδοχής ανοικτών χώρων που απευθύνονται στην πόλη για να καλύψουν διαφορετικές της ανάγκες σε δημόσια ζωή.

1. ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΠΟΛΙΤΕΣΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ
2. ΣΗΜΕΙΑΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ
3. Η ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ
4. ΔΙΑΜΗΚΗΣ ΤΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ
5. - 6. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ
7. Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ
8. ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

4 η Ε Κ Θ Ε Σ Η

Α Ρ Χ Ι Τ Ε Κ Τ Ο Ν Ι Κ Ο Υ

Ε Ρ Γ Ο Υ / Θ Ε Σ Σ Α Λ Ο Ν Ι Κ Η 1 9 9 9

